

BESLUT "NATURRESERVAT STORA ALMSJÖN": 2001-12-17
REGISTERUPPGIFTER "NATURRESERVAT STORA ALMSJÖN": 2000-11-09
SKÖTSELPLAN "NATURRESERVAT STORA ALMSJÖN"

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

BESLUT: 2001-12-17
DNR: 231-1113-00

BILDANDET AV NATURRESERVATET STORA ALMSJÖN I MALUNGS
KOMMUN

LÄNSSTYRELSENS BESLUT

Med stöd av 7 kap 4 § Miljöbalken (1998:808) förklarar Länsstyrelsen det område som avgränsats på bifogad beslutskarta, bilaga 2, som naturreservat.

För att tillgodose syftet med naturreservatet förordnar Länsstyrelsen med stöd av 7 kap 5-6 §§ Miljöbalken att nedan angivna föreskrifter ska gälla för naturreservatet.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken mm fastställer Länsstyrelsen skötselplanen för reservatets långsiktiga skötsel, bilaga 4. Naturvårdsförvaltare ska vara Länsstyrelsen i Dalarnas län.

SYFTE

Syftet med naturreservatet ska vara att

> Bevara biologisk mångfald

Barrskogen i Stora Almsjön har naturskogskaraktär med mycket höga biologiska värden. Skogen, som har fått utvecklas fritt, är variationsrik och rymmer därför en mångfald av livsmiljöer. Det finns levande träd i alla åldrar och dimensioner samt döda träd i olika nedbrytningsstadier. Denna variationsrikedom ger förutsättningar för en rik biologisk mångfald.

Skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter

De livsmiljöer och arter, enligt det så kallade art- och habitatdirektivet 92/43/EEG, som förekommer i Stora Almsjön ska skyddas. Stora Almsjön utgörs av habitaterna 9010 (västlig taiga) och 7140 (öppna och svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn)

Syftet ska nås genom att

- > naturskogen skyddas mot skogsbruk
- > området skyddas mot åtgärder som varaktigt kan förändra mark och vattenförhållanden

För att kontrollera att syftet uppnås ska undersökningar av vegetationens utveckling göras (se skötselplan). Dessa undersökningar ska vara vägledande för när vissa skötselåtgärder sätts in.

RESERVATSFÖRESKRIFTER

A. Inskränkningar med stöd av 7 kap 5 § miljöbalken om i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

- 1 anordna upplag, gräva, schakta, dika, dämna eller på något sätt skada mark eller vatten
- 2 avverka och utföra skogsvårdande åtgärd samt att upparbeta och ta bort dött träd eller vindfälle
- 3 framföra motordrivet fordon i terrängen. Undantag gäller för uttransport av fälld älg med fordon som inte ger mark eller vegetationsskador.
- 4 uppföra jakttorn och röja skjutgator
- 5 uppföra ny byggnad eller anläggning
- 6 utföra schakt- och grävningsarbeten
- 7 sprida kalk i vatten eller på land
- 8 uppföra radiomast eller anlägga mark- eller luftledning
- 9 upplåta området för organiserade tävlings eller övningsändamål eller motsvarande

Punkten A2 innebär att bestämmelserna i 29 § skogsvårdslagen (1979:429) samt skogsstyrelsens föreskrifter om bekämpning av skadeinsekter och tillvaratagande av skadad skog ej ska gälla inom naturreservatet. Uppkommer insektsskador på skog i anslutning till naturreservatet som följd av att åtgärder för insektsbekämpning inte vidtagits inom reservatet ska frågan om ersättning bedömas enligt skadeståndsrättsliga regler.

B Fastighetsägare och innehavare av särskild rätt förpliktigas med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken att tåla visst intrång inom reservatet såsom

- 1 utmärkning av reservatet och uppsättning av informationstavlor
- 2 annan skötsel enligt till beslutet hörande skötselplan

3 undersökningar av markslag, landskapselement, växt och djursamhällen samt arter.

C Föreskrifter med stöd av 7 kap 30 § miljöbalken om rätten att färdas och vistas och om ordningen i övrigt inom reservatet

Utöver vad som för övrigt gäller är det förbjudet att

1 skada växande eller döda, - stående eller ikullfallna, - träd och buskar, gräva upp växter, plocka mossor, lavar och vedlevande svampar

2 framföra motordrivet fordon i terrängen

Föreskrifter under A och C ovan utgör inget hinder mot de åtgärder som behövs vid skötsel och förvaltning av reservatet samt för att tillgodose syftet med reservatet. Föreskrifterna utgör heller inget hinder mot åtgärder som krävs för normalt underhåll eller av vägar och ledningar/ledningsgator.

Föreskrifterna under punkten C gäller även fastighetsägare och innehavare av särskild rätt till fastighet när de inte utnyttjar sin rätt att bruka fastigheten.

SKÄL FÖR BESLUTET

Värden för biologisk mångfald

Skogen i Stora Almsjön är gammal och har höga biologiska värden. Den har aldrig omfattats av större kalavverkningar och har därför bibehållit en stor del av den naturliga skogens dynamik och ekologiska funktion. Området är variationsrikt både vad gäller trädens trädslagsblandning, åldersfördelning och dimensioner. Det finns även mycket död ved i olika dimensioner och nedbrytningsstadier. Sammantaget ger detta höga förutsättningar för stor artrikedom både bland växter och djur.

Många arter är helt beroende av naturskogens biologiska strukturer för att kunna överleva. I dag finns endast få områden med naturskog. Skyddet av skogen i Stora Almsjön är därför ett led i bevarandet av biologisk mångfald.

Internationell klassning

Stora Almsjön ingår i en förteckning över områden som bör beredas skydd som särskilda bevarandehavens enligt 7 Kap 27 § miljöbalken.

Området utgörs av habitatet 9010, västlig taiga och 7140, öppna och svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn. Ett område som tagits upp i förteckningen skall prioriteras i det fortsatta skyddsarbetet enligt 7 Kap 27 § miljöbalken.

Skyddsform

De främsta hoten mot bevarandevärdena är skogsbruk. Området skyddas som naturreservat därför att bevarandet av värdena inte kan förenas med rationellt skogsbruk.

Avvägning mellan allmänna och enskilda intressen

Det är ett angeläget allmänt intresse att naturskogen i Stora Almsjön bevaras.

Vid avvägning enligt 7 kap 25§ Miljöbalken har Länsstyrelsen funnit att föreskrifterna motsvarar behovet av skydd för att syftet skall uppnås.

Beslutet är förenligt med hushållningsbestämmelserna för mark och vattenområden enligt 3 och 4 kap. miljöbalken.

Skyddet av Stora Almsjön bidrar till att uppfylla det av riksdagen beslutade miljökvalitetsmålet levande skogar.

ÄRENDETS HANDLÄGGNING

Ett större område vid Stora Almsjön utpekades 1996 som nyckelbiotop av skogsvårdsstyrelsen. Skogsvårdsstyrelsen kontaktade Länsstyrelsen eftersom skogsvårdsstyrelsen ansåg att området var för stort för att göra biotopskydd. Länsstyrelsen anser att området har så höga kvalitéer att det bör skyddas som naturreservat.

Förbudet mot avverkning m.fl. föreskrifter medför att pågående mark-användning avsevärt försvåras på de berörda fastigheterna.

Överenskommelse om ersättning enligt 34 kap MB har därför träffats med berörda sakägare.

ÖVRIGT

Beslutet ska kungöras i länets författningssamling och i enlighet med 27 § förordningen om områdesskydd mm enligt miljöbalken.

Detta beslut kan överklagas till regeringen, Miljödepartementet, se bilaga 5, blankett 6.

Beslut i detta ärende har fattats av Länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Gunnar Björk jämte ledamöterna Hans Andersson, Anki Roslien, Peter Hultqvist, Åke Johansson, Eva Kungsmark, Elisabeth Linden Brandt, Lennart Sacredeus, Roger Stål, Nicke Welin-Berger, Birgitta Örjas. Tjänstgörande suppleanter var Bengt Andersson, Ove Hagberg, Calle Morgården och Ann-Britt Åsebol.

I den slutliga handläggningen deltog även länsråd Inger Eriksson, rättsenhetschef Sten Carlborg, miljövardsdirektör Stig-Åke Svensson och miljöhandläggare Susanne Peterson, den sistnämnde föredragande.

Gunnar Björk

Susanne Pettersson

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

REGISTERUPPGIFTER
2000-11-09

Namn:	Stora Almsjön
Kommun:	Malung
Läge:	10 km väster om Limsmedsforsen
Kartblad:	Ekonomiska kartorna: 14D 0C, 14D 0B
Rubinkoordinater:	14D 0C 39 49
Fastigheter:	Heden 5:11
Naturvårdsförvaltare:	Länsstyrelsen
Markägare:	Staten genom naturvårdsfonden
Areal:	55,4 ha
Naturtyper:	Barrskog 51,3 ha Myr 4,1 ha
Natura 2000 habitat:	9010 51,3 ha, 7140 4,1 ha
Natura 2000 kod:	SE062061
Landskapstyp:	Skog
Naturgeografisk region:	Vågig bergkullterräng
Skyddsmotiv:	Skoglig
Skyddsföreskrifter:	Indispensabla: Al-9
Skyddsföreskrifter	TOTALT
Produktiv skogsmark:	
Befintliga anläggningar:	Skogsbilvägar korsar området
Planerade anläggningar:	-
Skötselplan:	Fastställd
Inventeringar:	Skogsvårdsstyrelsens nyckelbiotopinventering

LÄNSSTYRELSEN
DALARNAS LÄN

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET STORA ALMSJÖN

SYFTE MED SÄKERSTÄLLANDE OCH SKÖTSEL AV NATURRESERVATET

Syftet med naturreservatet ska vara att

- > bevara biologisk mångfald
Barrskogen i Stora Almsjön har naturskogskaraktär med mycket höga biologiska värden. Skogen, som har fått utvecklas fritt, är variationsrik och rymmer därför en mångfald av livsmiljöer. Det finns levande träd i alla åldrar och dimensioner samt döda träd i olika nedbrytningsstadier. Denna variationsrikedom ger förutsättningar för en rik biologisk mångfald.
- > skydda, återställa eller nyskapa värdefulla naturmiljöer för skyddsvärda arter
De livsmiljöer och arter, enligt det så kallade art- och habitatdirektivet 92/43/EEG, som förekommer i Stora Almsjön ska skyddas. Stora Almsjön utgörs av habitatet 9010 (västlig taiga) och 7140 (öppna och svagt välvda mossar, fattiga och intermediära kärr och gungflyn).

Syftet ska nås genom att

- > naturskogen skyddas mot skogsbruk
- > området skyddas mot åtgärder som varaktigt kan förändra mark och vattenförhållanden

BESKRIVNING AV SKYDDSOBJEKTET

Administrativa data

(Se registeruppgifter)

Historisk och nuvarande markanvändning

Den historiska skogskartan från 1800-talets mitt över Lima socken visar att området även då täcktes av skog. Det är troligt att det bedrivits någon form av skogsbruk i området.

Idag är jakt den enda formen av markanvändning som förekommer i området.

Biologiska bevarandevärden

Området omfattar en mosaik av flera naturtyper. Blåbärsgrenskog är den dominerade naturtypen. En bäck med örtrik vegetation öster om vägen, några mindre hållmarksområden, ett större myrområde i söder och flera mindre myrområden finns insprängda i blåbärsgrenskogen.

Skogen är naturskogsartad och domineras av gran. Endast i några små hållmarksområden är tall det dominerande trädslaget. Skogen har utvecklats fritt och innehåller de strukturer som förkommer i sena successionsstadier

i orörd barrskog. Det finns rikligt med död ved både i forma av grova talltorrakor, högstubbar och grova tallågor i olika nedbrytningsstadier. Kolade stubbar och brandljud i tallar vittnar om att området drabbats av återkommande bränder. I nordöstra delen av området finns rikligt med död granved med stor förekomst av vedsvampar.

Intressen för allmänheten

Naturreservatet Stora Almsjön torde inte vara något viktigt strövområde för det rörliga friluftslivet. Området ligger förhållandevis avsides och är relativt litet. Det finns inga stigar i området.

Prioriterade bevarandevärden

Naturskogen ska bevaras med fri utveckling. Detta innebär att området på sikt kommer att bestå av granskog med inslag av små talldominerade bestånd kring myr och där jordtäcket är mycket tunt.

Referenser

Skogsvårdsstyrelsens hemsida www.svo.se Skogens pärlor

SKÖTSELOMRÅDEN; MÅL OCH ÅTGÄRDER

Skötselområde 1: Skog med fri utveckling (SF)

Beskrivning av området

Området utgörs av granskog som delvis föregåtts av tallskog. Torrakor och lågor av tall finns i olika nedbrytningsstadier, dock ej rikligt.

Kontinuiteten av död tallved är avtagande på grund av att granen nästan helt konkurrerat ut tallen. Bottenskiktet varierar från frisk till torr typ och utgörs av renlavsamhällen som i de fuktigare partierna övergår i vitrössesamhällen. Några små våtmarker finns insprängda i området.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus:

Barnnaturskog med fri utveckling. Förekomst av strukturer som är typiska för sena successionsstadier såsom förekomst av grova träd och kontinuitet av död ved.

Skötselmål och föreskrifter för skötseln:

Skogen skall lämnas för fri utveckling.

Skötselområde 2: Våtmark med fri utveckling, (VF)

Beskrivning av området

Öppna fattigkärr med vitmossor och starr.

Kvalitetsmål och gynnsam bevarandestatus:

Våtmarkernas utbredning och hydrologi är oförändrad.

Skötsel mål och föreskrifter för skötseln:
Området lämnas för fri utveckling.

FRILUFTSLIV OCH TURISM

Övergripande mål

Skälen för reservatets bildande är uteslutande naturvetenskapliga. För friluftslivet ska därför inga särskilda anläggningar färdigställas utöver gränsmarkeringar och uppsättning av informationstavlor.

Information

Informationstavlor sätts upp på lämpliga platser och efter samråd med markägaren.

Informationsbroschyr om Stora Almsjön ska färdigställas och finnas tillgänglig på Länsstyrelsen.

Området gränsmarkeras enligt naturvårdsverkets anvisningar. Vägvisare bör sättas upp där vägen mot reservatet tar av strax norr om Stora Almsjön.

Anläggningar

Området är beläget i en västsluttning som avgränsas mot av Stora Almsjön i väster. I norr och nordost avgränsas området av skogsbilvägar och i söder av en långsmal föryngringsyta. Området genomkorsas av en skogsbilväg.

Området nås bäst från Limsmedsforsen via skogsbilvägar österut. En avtagsväg nordost om St. Almsjön leder till reservatet. Parkeringsmöjligheter finns längs vägen som korsar reservatet. För närvarande behövs inga särskilda parkeringsplatser iordningställas.

TILLSYN DOKUMENTATION OCH UPPFÖLJNING

Årlig dokumentation av skötsel och förvaltningsåtgärder

Alla åtgärder ska dokumenteras.

Uppföljning av skötsel mål

Eftersom skogen lämnas för fri utveckling krävs ingen uppföljning av skötsel mål.

Uppföljning av kvalitetsmål

Uppföljning utförs av länsstyrelsen inom ramen för uppföljning av skyddad natur*.

Uppföljning av kostnader

Görs årligen av den som ansvarar för skötseln. Avrapportering sker årligen till Länsstyrelsen.

SAMMANFATTNING AV PLANERADE SKÖTSELÅTGÄRDER

Skötselåtgärd: Uppföljning av kvalitetsmål

När: Enligt regional miljöövervakning

Beskrivning: Enligt regional miljöövervakning

Var: Hela reservatet

Vem: Lst

Finans: Vårdanslag

Skötselåtgärd: Tillsyn av gränsmarkering och informationsskyltar

När: Årlig

Beskrivning: -

Var: Hela reservatet

Vem: Lst

Finans: Vårdanslag

Skötselåtgärd: Tillsyn av föreskrifter

När: Årlig

Beskrivning: -

Var: Hela reservatet

Vem: Lst

Finans: Vårdanslag

* Nottext: Nationellt utvecklingsprojekt pågår för uppföljning av värdefull natur. Projektets syfte är att fastställa strategi och metoder som gör det möjligt att bedriva operativ uppföljning av tillståndet i särskilt värdefull natur. Vid den regionala dimensioneringen av denna verksamhet kommer centrala rekommendationer att beaktas.